

TEKNIIKAN SANASTOKESKUS ■ CENTRALEN FÖR TEKNISK TERMINOLOGI

TERMINFO

Viidestoista vuosikerta • numero 5 • 1995

Painomenetelmien
minisanasto

Uusia sanastoprojekteja
ja sanastoja

Ongelmia verbin-
taivutuksessa?

TERMINFO

Viidestoista vuosikerta • numero 5 • 1995

Julkaisija: Tekniikan Sanastokeskus ry
Kustantaja: Painatuskeskus Oy
Päätoimittaja: Lari Kauppinen

Toimitusneuvosto:

Gustav Dahlberg
Jukka Ihanus
Kari Kaartama
Pertti Laine
Olli Nykänen
Matti Ojala
Juhani Siikala
Seija Suonuuti
Krista Varantola

Tilaukset:

Painatuskeskus, Lehtitilaukset
PL 516, 00101 Helsinki
puh. 90-566 0404
telefax 90-566 0380

Tilaushinnat vuonna 1995

Kestotilaus 170 mk,
vuoden määräaikainen tilaus 185 mk.
Irtonumero 33 mk.
Ilmestyy 6 kertaa vuodessa.
Vuonna 1995 Painatuskeskuksen
aikakauslehtien irtonumeroita myyvät:
Valtikka-kirjakaupat Helsingissä:
Annankatu 44 ja Eteläesplanadi 4
Valtikka-myyntipisteet:
Akateeminen kirjakauppa
(Tampere, Oulu ja Lappeenranta),
Suomalainen Kirjakauppa
(Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Mikkeli
ja Rovaniemi),
Turun Kansallinen Kirjakauppa

Tilaaajarekisterin tietoja voidaan käyttää
suoramarkkinoinnissa.

Sisällys

Painomenetelmien minisanasto	3
LENA JOLKKONEN, HELI KEIJONEN, KAISA KUHMENEN	
Uusia sanastoprojekteja ja sanastoja..	8
Ongelmia verbintaivutuksessa?	11
LARI KAUPPINEN	
Termipalvelusta poimittua	14
Eurodicautom Internetissä	17
Summaries	18

 Aikakauslehtien liiton jäsenlehti

Painomenetelmien minisanasto

LENA JOLKKONEN, HELI KEIJONEN, KAISA KUHMONEN

Loppukesällä Tekniikan Sanastokeskuksessa järjestettiin uusille työntekijöille koulutusta terminologian perusteista. Opittua teoriaa sovellettiin myös käytäntöön, eli kurssitettavat laativat harjoitustyönä minisanastot annetuilta aloilta. *Lena Jolkkonen, Heli Keijonen ja Kaisa Kuhmonen* saivat aiheekseen painomenetelmät.

Painamista koskevaan minisanastoon kerättiin tietoa Tekniikan Sanastokeskuksen kirjastossa olevista lähde-teoksista, mm. *Spectrumista, Graafisesta tietokirjasta ja Graafisesta sanakirjasta*. Vieraskielisiä vastineita haettiin edellisten lisäksi erikielisistä tietosanakirjoista. Työtä ohjasivat TSK:n kokeneemmat terminologit. Ulkopuolista asiantuntijapua ei tällä kertaa käytetty.

Sanastoon kootut termit eivät ole ainoita käytössä olevia, mutta selvyiden vuoksi synonyymien määrää on rajoitettu. Käytetyissä lähteissämme erityisesti *painaminen, painatus* ja *paino* esiintyivät vaihtelevasti erilaisissa yhteyksissä niin yksin kuin yhdyssanojen osinakin.

Perussanakirjan mukaan *painatus* tarkoittaa 'painattamista' tai aikaansaatua 'painojälkeä'. Käytännön kielenkäytössä rajanveto ei kuitenkaan ole näin selvä, vaan *painatuksella* voidaan tarkoittaa myös itse toimintaa — siis 'painamista' — tai 'painomenetelmää'. Varinkin yhdyssanoissa kyseessä on usein

menetelmä (esim. *teräspainatus*). Tässä esityksessä on painomenetelmiä tarkoittavien termien loppuosaksi valittu *-paino* aina kun sellainen muoto on löytynyt lähteistä. Näin valitut termit tosin ovat edelleen monimerkityksisiä, sillä nyt painomenetelmää kuvaava termi on synonyymi painopaikkaa osoittavan termin kanssa: esim. *kohopaino* tarkoittaa sekä painomenetelmää että laitosta, jossa kyseistä menetelmää käytetään.

1 painaminen

sv tryckning
en printing
de Druck *m*

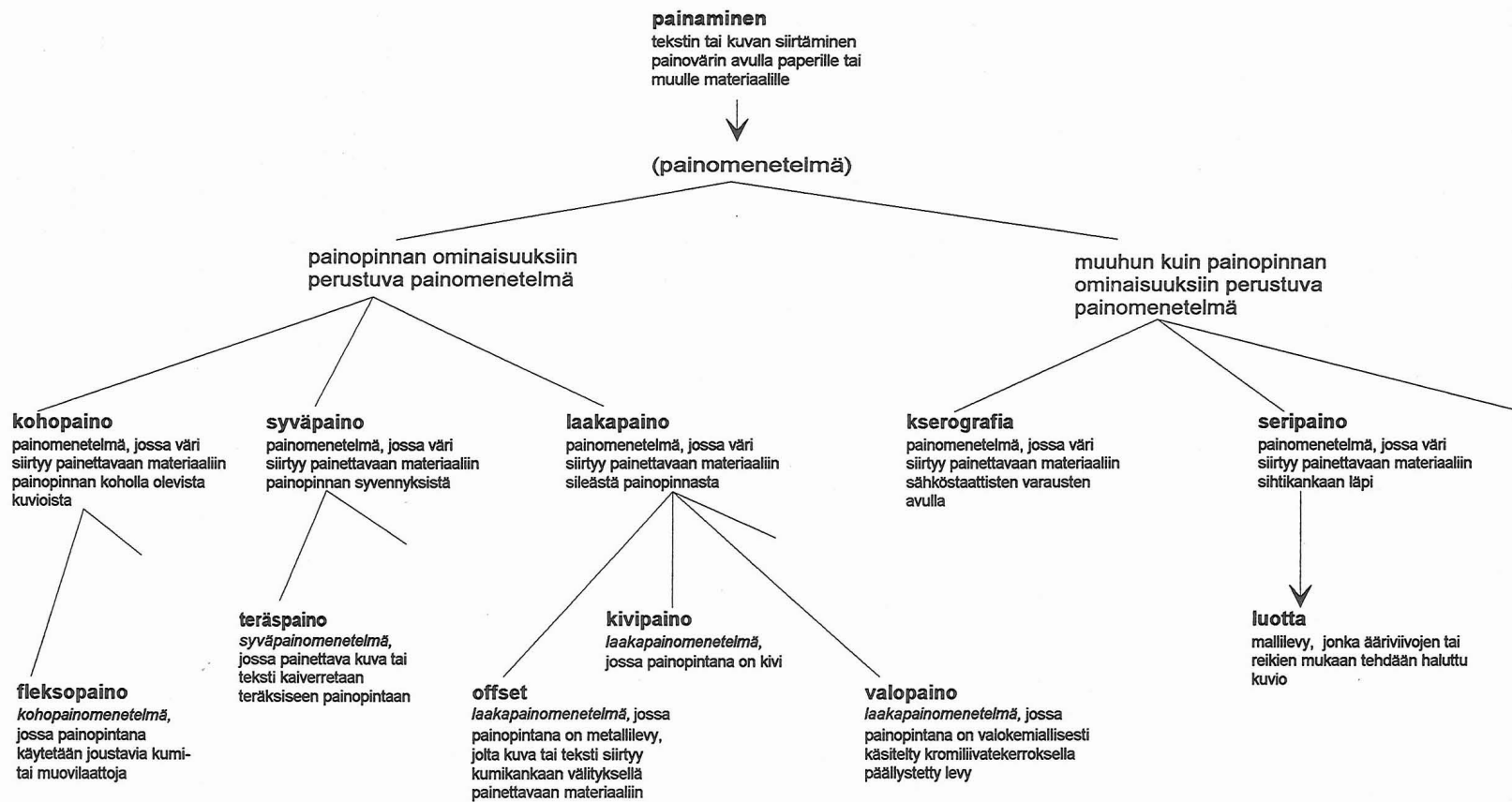
tekstin tai kuvan siirtäminen painovärin avulla paperille tai muulle materiaalille

2 kohopaino, kohopainomenetelmä

sv högtryck *n*, boktryck *n*
en letterpress, letterpress printing, relief printing
de Hochdruck *m*, Buchdruck *m*

painomenetelmä, jossa väri siirtyy painettavaan materiaaliin painopinnan koholla olevista kuvioista

Menetelmää käytetään mm. sanomalehtien, aikakauslehtien, kirjojen ja mainosten *painamiseen*.

3

fleksopaino, aniliinipaino

- sv flexotryck *n*, flexografi, anilintryck *n*
en flexography, flexographic printing, aniline printing
de Flexodruck *m*, Anilindruck *m*, Anilin-Gummidruck *m*

kohopainomenetelmä, jossa painopintana käytetään joustavia kumi- tai muovilaattoja

Aluksi menetelmässä käytettiin painovärinä aniliinia, minkä mukaan painomenetelmää kutsutaan myös aniliinipainoksi. Menetelmää käytetään varsinkin pakkausmateriaalien *painamiseen*.

4

syväpaino, syväpainomenetelmä

- sv djuptryck *n*
en gravure, gravure printing
de Tiefdruck *m*

painomenetelmä, jossa väri siirtyy painettavaan materiaaliin painopinnan syvennyksistä

Menetelmää käytetään mm. aikakauslehtien, myyntiluetteloiden ja pakkausten *painamiseen*.

5

teräspaino

- sv ståltryck *n*
en steel die printing
de Stahldruck *m*, Prägedruck *m*

syväpainomenetelmä, jossa painettava kuva tai teksti kaiveretaan teräksiseen painopintaan

Menetelmää käytetään mm. postimerkkien, setelien ym. arvokkaiden painotuotteiden *painamiseen*.

6

laakapaino, laakapainomenetelmä

- sv plantryck *n*
en planographic printing
de Flachdruck *m*

painomenetelmä, jossa väri siirtyy painettavaan materiaaliin sileästä painopinnasta

Menetelmä perustuu veden ja rasvan väliseen hylkimisreaktioon. Painettava kuvio piirretään rasvalla painopintaan ja painopinta kostutetaan vedellä. Rasvatut kohdat säilyvät kuivina, ja kun vettä hylkivä painoväri levitetään painopinnalle, se tarttuu vain rasvalla käsiteltyihin kohtiin.

7

offset, offsetpaino, offsetmenetelmä

- sv offset
en offset
de Offsetdruck *m*

laakapainomenetelmä, jossa painopintana on metallilevy, jolta kuva tai teksti siirtyy kumikankaan välityksellä painettavaan materiaaliin

8

kivipaino, litografia

- sv litografi
en lithography
de Steindruck *m*, Lithographie *f*

laakapainomenetelmä, jossa painopintana on kivi

9**valopaino**

- sv ljustryck *n*
 en collotype, collotype printing,
 photogelatin printing
 de Lichtdruck *m*

laakapainomenetelmä, jossa painopintana on valokemiallisesti käsitelty kromiivaterkerroksella päällystetty levy

Menetelmällä tuotetaan lähinnä korkealaatuisia painotuotteita pieninä painosmäärinä, esimerkiksi taidejulisteita.

10**kserografia, sähköstaattinen painatus**

- sv xerografi, elektrostatiskt tryck *n*
 en xerography
 de Xerographie *f*

painomenetelmä, jossa väri siirtyy painettavaan materiaaliin sähköstaattisten varausten avulla

11**seripaino, serigrafia, silkkipaino**

- sv serigrafi, screentryck *n*
 en serigraphy, screen printing
 de Serigraphie *f*,
 Schablonendruck *m*, Siebdruck *m*

painomenetelmä, jossa väri siirtyy painettavaan materiaaliin sihtikankaan läpi. Menetelmällä painetaan kuvioita erilaisille materiaaleille, kuten muoville, lasille, puulle tai kankaalle.

12**luotta, kaavio**

- sv schablon
 en stencil, pattern
 de Schablone *f*

mallilevy, jonka ääriviivojen tai reikien mukaan tehdään haluttu kuvio

Esimerkiksi seripainossa haluttu kuvio saadaan aikaan siten, että väri siirtyy painoalustalle luotassa olevista rei'istä.

13**painokehilö, kehilö**

- sv tryckform, form
 en type form, forme
 enUS form
 de Druckform *f*, Form *f*, Satzform *f*

painamisessa käytettävä kehys, johon on koottu *ladelma*, *kuvalaatat* ja muut haluttuun painojälkeen tarvittavat ainekset

Painokehilöä käytetään varsinkin *kohopainossa*.

14**kuvalaatta, kuvake**

- sv kliché
 en block
 de Klischee *n*, Druckstock *m*

kuvan *painamiseen* käytettävä muovi-, kumi- tai metallilevy

15**ladelma**

- sv sats
 en type matter, composition
 de Satz *m*

tekstin *painamiseen* käytettävä valmiiksi ladottu *kirjakeiden* ja *sokeiston* yhdistelmä

16

sokeisto

sv blindmaterial, lågmaterial

en blank material, blanks

de Blindmaterial *n*

tekstin aukkopaikat täyttävistä, *kirjakkeita* matalammista kappaleista muodostuva kokonaisuus

17

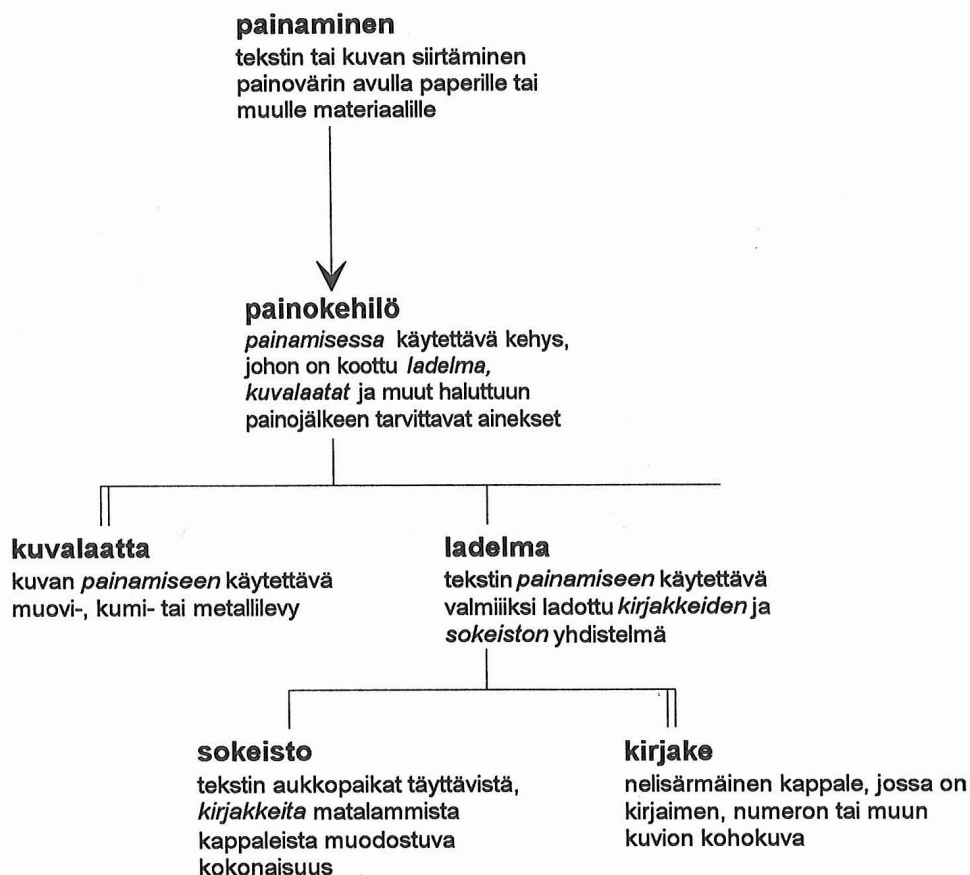
kirjake

sv typ

en type

de Type *f*, Letter *f*

nelisärmäinen kappale, jossa on kirjaimen, numeron tai muun kuvion kohokuva

Uusia sanastoprojekteja ja sanastoja

Ympäristöalan käsitteistöön luvassa selvennystä

Terminfon viime numerossa esittelimme lukijoillemme joitakin ympäristö- ja kierrätysmerkkeihin liittyviä käsitteitä. Ympäristömerkintään liittyvä kielenkäyttö ja käsitteistö on yksi niistä ajankohtaisista ympäristöalan aiheista, joita käsitellään Tekniikan Sanastokeskuksessa käynnistetyssä ympäristösanastoprojektissa.

Vuonna 1994 Tekniikan Sanastokeskus selvitti *Metsäteollisuus ry:n* toimeksiannosta mahdollisuuksia käynnistää sanastohanke ympäristöalan käsitteiden selventämiseksi ja vakiinnuttamiseksi. Selvityksessä ilmeni, että useat suomalaiset yritykset, julkishallinnon organisaatiot ja kansalaisjärjestöt pitivät ympäristöalan kielenkäytön ja viestinnän selkeyttämistä tärkeänä, jopa erittäin kiireellisenä. Sanastokeskuksen termipalvelijat olivat hekin useasti todenneet, että ajanmukaista ja luotettavaa suomenkielistä ympäristötermistöä ei ole juurikaan mukana erikoisalojen sanakirjoissa ja sanastoissa.

Ympäristösananon laatimisesta neuvoteltiin ensimmäisen kerran tämän vuoden alussa. Mukana olleet suuryritysten, julkishallinnon ja järjestöjen edustajat olivat yhtä mieltä sanaston tarpeellisuudesta. Maaliskuussa sitten päätettiin perustaa ympäristösanastoprojekti, jonka suunnittelusta, rahoituksen järjestämisestä ja toteutuksesta vastaa Tekniikan Sanastokeskus.

Alustavan suunnitelman mukaan projektin tarkoituksena on analysoida järjestelmällisen sanastotyön periaattein ja menetelmin noin 400 ajankohtaista ympäristöalan käsitettä. Analyysin tuloksena syntyvät käsitteiden määritelmät, käsitteille suositetut termit ja vieraskieliset vastineet (ruotsiksi, englanniksi, saksaksi ja ranskaksi) esitetään sanastojulkaisussa, jonka arvioidaan olevan markkinoilla keväällä 1997. Koska ympäristöalan kielenkäytön vakiinnuttamisella on kova kiire, on mahdollista, että selvityksen tuloksista julkistetaan otteita jo aiemminkin.

Syksyllä perustettavan sanastotyöryhmän ensimmäinen tehtävä on rajata erittäin laajasta ja monitahoisesta ympäristöalasta ne aiheet ja käsitteet, jotka tällä hetkellä tuntuvat tärkeimmiltä. Kesän ja alkusyksyn aikana tehdyn aihealuekyselyn perusteella ainakin ympäristöalan kansalliseen ja erityisesti eurooppalaiseen lainsäädäntöön ja standardisointiin liittyvien käsitteiden tulisi olla mukana sanastossa. Ohessa joitakin esimerkkejä kyselyn tuloksista:

— ympäristö, luonto, ympäristönsuojelu, luonnonsuojelu, ympäristökasvatus, ympäristövalistus, ympäristökoulutus, ympäristöpolitiikka, ympäristösuunnittelu ...

— kestävä kehityksen periaate, läpäisyperiaate, aiheuttamisperiaate, varautumisperiaate, korvausperiaate, biodiversiteetti, elinkaariajattelu (vrt. kehdestä hautaan ajattelu), biologinen käytävä, biotooppi ...

— ympäristöhaitta, ympäristövahinko, ympäristökuormitus, ympäristövaikutus, ympäristöriski, otsonikato, kasvihuoneilmiö, ympäristökatastrofi, ympäristöonnettomuus, ympäristöterrorismi ...

— ympäristöjohtaminen, ympäristöasioiden hallinta, ympäristöauditointi, ympäristötarkastus, ympäristösertifiointi, ympäristövaikutusten arviointi, ympäristöriskien arviointi, ympäristökatselmus, ympäristötodentaja, elinkaari-analyysi, elinkaariarviointi ...

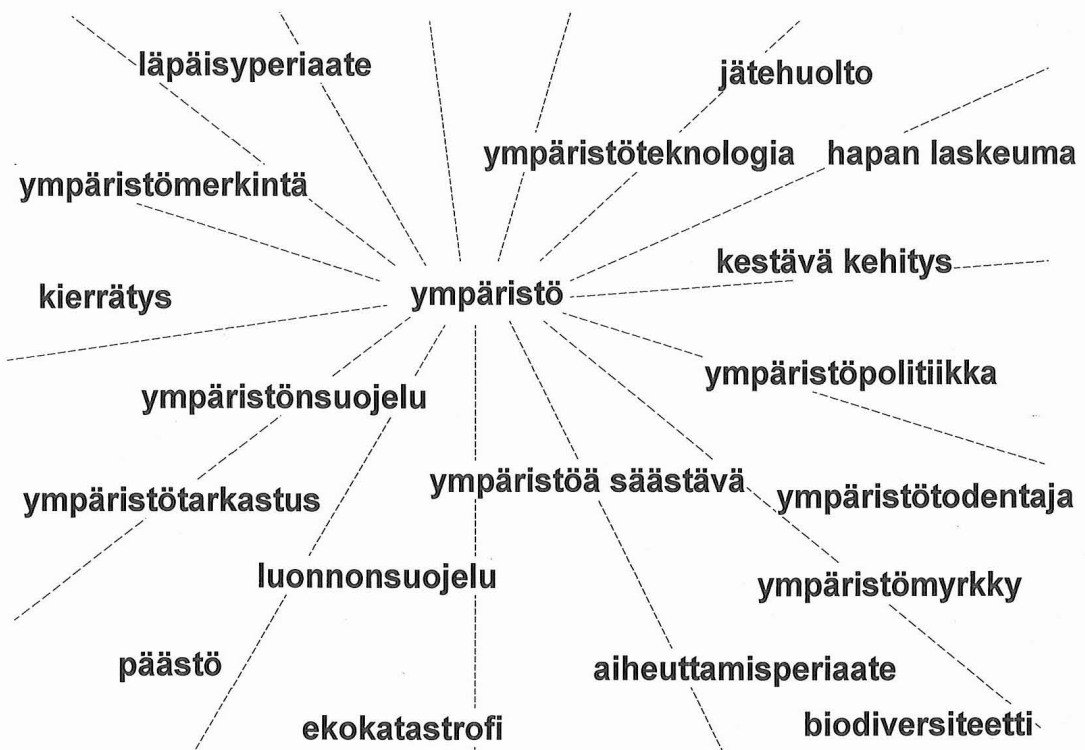
— ympäristömerkintä, ympäristötuoteseloste, ympäristöväittäjä, ympäristölausunto, ympäristöohjelma, ympäristöraportti ...

— ympäristötekniikka, ympäristötekniikka, paras saatavilla oleva tekniikka, puhtaampi tekniikka, säästävä tekniikka, putkenpäätetekniikka ...

— kierrätys, hyötykäyttö, toistokäyttö, uusiokäyttö, jäte, kiinteä jäte, vaarallinen jäte, ongelmajäte, jätehuolto, kompostointi ...

Epäselvien ja ongelmallisten ympäristökäsitteiden lisäksi kyselyyn vastanneet tahot toivoivat, että sanasto ottaisi kantaa niin kielenkäytössä usein toistuvaan ympäristöystävällisyyteen kuin kaikenlaisiin ekoilmauksiinkin.

Ympäristökysymyksistä kiinnostuneilla lukijoillamme on vielä erinomaiset mahdollisuudet vaikuttaa sanaston sisältöön. Esitä rohkeasti ehdotuksiasi! Tekniikan Sanastokeskuksessa ympäristösanastoprojektista vastaavat *Virpi Kalliokuusi* ja *Vesa Nissinen*, puh. 608 996, telekopio 608 859, sähköposti tsk@sampo.hut.fi.

Sähkötermejä sähköisesti

Vuonna 1988 ensimmäisen kerran julkaistu *Sähkötermien hakemisto (SFS-käsikirja 104)* on vuosien kuluessa uudistunut ja kasvanut melkoisesti. Monikielistä termistöä on TSK:n ylläpitämässä tietokannassa nyt jo yli 7000 käsitteen verran. Aineiston kasvun lisäksi on tapahtunut sisällöllisiä muutoksia: aieman julkaisun pohjana olleista standardeista osa on korvattu uusilla painoksilla. Siksi on käynyt hyvinkin aiheelliseksi tuottaa aineistosta uusittu, ajan tasalla oleva julkaisu.

Sähkötermien hakemisto perustuu kansainväliseen sähkötekniilliseen sanastoon ja niitä vastaaviin suomalaisiin standardeihin, joiden laatimisesta on vastuussa *Suomen Sähkötekniillinen Standardisointisyhdistys SESKO*. Hakemisto on viisikielinen: se sisältää suomen-, ruotsin-, englannin-, saksan- ja ranskankieliset termit sekä viittaukset lähteinä käytettyihin SFS-standardeihin, joissa — samoin kuin esikuvina käytetyissä kansainvälisissä IEC-standardeissa — on myös venäjän-, espanjan-, hollannin- ja puolankieliset termit sekä käsitteiden määritelmät englanniksi, ranskaksi ja venäjäksi.

Sähkötermien hakemisto julkaistaan nyt sähköisessä muodossa, ts. levykkeellä, mikä antaa käyttäjille aiempaa monipuolisemmat, nykyaikaiset tiedonhakumahdollisuudet. Sähköinen julkaisutapa antaa myös mahdollisuuden päivittää aineistoa tähänastista useammin; uusia painoksia tehtäen vuosittain. Tietokantasovelluksen hakuohjelmistona on *Kielikone Oy:n* kehittämä *M.O.T.* Sen käyttömahdollisuuksista samoin kuin sovelluksen hinnasta saa lisätietoja Kielikone Oy:stä, puh. (90) 682 0211. Sähkötermien hakemiston sisällöstä voi kysyä lisätietoja SESKOsta, puh. (90) 69 631, tai Tekniikan Sanastokeskuksesta, puh. (90) 608 996.

Älyverkkosanasto

Telehallintokeskuksen muutama vuosi sitten asettama työryhmä on laatinut Älyverkkosanaston, jossa esitetään keskeisimmät älyverkkotekniikkaan ja -arkkitehtuuriin sekä niiden avulla tarjottaviin palveluihin liittyvät termit. Sanastossa on kaikkiaan 60 käsitettä; termit ja määritelmät annetaan sekä suomeksi että englanniksi. Aineisto perustuu pääosin Euroopan standardisointijärjestön *ETSI:n* ja kansainvälisen teleliiton *ITU-T:n* laatimiin sanastoihin, mutta myös suomalaiset ja suomen kieleen liittyvät näkökohdat on tarpeen mukaan pyritty ottamaan huomioon.

Sanaston mukaan *älyverkolla* (en: intelligent network) tarkoitetaan tietoliikenneverkon rakennetta, "joka helpottaa ja tekee joustavaksi uusien palvelujen ja ominaisuuksien toteuttamisen". Kysymyksessä on siis uuden tekniikan hyödyntäminen televerkoissa tavalla, joka antaa mahdollisuuden aiempaa monipuolisempiin ja "fiksumpiin" palveluihin ja toimintoihin. Käsitteen sisältö on ollut pitkään vakiintumaton, epäselväkin, mikä on vuosien myötä ehtinyt johtaa myös jossain määrin sekavaan kielenkäyttöön.

Myös *älyverkko*-termi on herättänyt paljon keskustelua. Monen mielestä esimerkiksi *toimiverkko* olisi paljon osuvampi, sillä inhimillisestä älykkyydestä ei älyverkoissa ole kysymys. Terminvalintatilanne on kovin samanlainen kuin *älykortin* ja *toimikortin* tapauksessa. Monet järkevät syyt puoltaisivat *toimi*-alkuisia termejä, mutta syystä tai toisesta *äly*-alkuiset ovat kuitenkin tulleet enemmän käyttöön.

Älyverkkosanastoa voi tiedustella Telehallintokeskuksesta, puh. (90) 696 6500.

Ongelmia verbintaivutuksessa?

LARI KAUPPINEN

**Tunnettu tosiseikka on se, että vieraana kielenä suomea opiskelevat joutuvat näkemään melkoisesti vai-
vaa opetellessaan taivuttamaan suomenkielisiä sanoja. Mutta sanojen taivuttaminen on joskus vaikeaa ihan supisuomalaisellekin, mikä näkyy esimerkiksi siinä, että joidenkin verbien muodot tuntuvat sekaantuvan jatkuvasti lähiasuisten, erimerkityksisten verbien vastaavien muotojen kanssa. Olemme koonneet muutaman tällaisen verbiparin käsiteltäväksi. Siellä täällä poikkeamme myös verbikantaisten nominijohdosten taivutukseen. Määritelmät ja esimerkit ovat pääasiassa Suomen kielen perusnakirjasta ja Nykysuomen sanakirjasta sekä Jouko Vesikansan toimittamasta Täsmennyssanastosta.**

Ahtaa ja ahdata

Adjektiivin *ahdas* pohjalta suomen kielen on muodostettu kaksi erimerkityksistä verbiä: *ahtaa* ja *ahdata*. Ensin mainitun verbin perusmerkitys on 'panna ahtaaseen, tiukkaan, sulloa, pakata, ajaa, tunkea' — esim. *ahtaa puita pesään*. Kuvaannollisemmin sanotaan myös *jonkun ahtavan tietoja päähänsä*. Tekniikan kielessä verbillä on myös erikoismerkitys 'syöttää ahtimen avulla polttoaineseosta tai ilmaa polttomoottorin sylintereihin' — esim. *suurentaa moottorin tehoa ahtamalla*. Kompressorin, joka suurentaa polttoaineseoksen tai palamisilman tuloainetta polttomoottorissa,

on tietenkin *ahdin* — esim. *turboahdin* — ja moottori, joka sisältää tällaisen kompressorin, on mieluummin *ahtimellinen moottori* kuin "ahdettu moottori".

Kauempana perusmerkityksestä ovat jo maataloustermin merkitys 'asettaa vilja riiheen kuivumaan' — esim. *ahtaa riihtä* — merenkulkuun liittyvä merkitys 'muuttaa ohjainköyden eli ahtimen avulla purjeiden asentoa' — esim. *ahtaa purjeet tuuleen* — sekä kalastukseen liittyvä merkitys 'ripustaa nuotta kuivumaan verkonkuivaustelineille eli ahtimille'. *Ahtaa* taipuu aivan samoin kuin vaikkapa *vaihtaa* — *ahtaa*: *ahdan*: *ahdoin*: *ahtanut*: *ahdetaan* — eli verbin vartalossa on lyhyt -a, joka imperfektin tunnuksen edellä muuttuu -o:ksi ja passiivin tunnuksen edellä -e:ksi.

Sen sijaan verbi *ahdata* on ns. supistumaverbi, jonka taivutus poikkeaa monin tavoin aiemmin mainitun taivutustyyppin verbeistä: preesensissä vartalo päättyy pitkään -a:han, imperfektin tunnuksena on -si-, aktiivin II partisiipissa on kaksi n:ää ja passiivin tunnuksen edellä a. Lyhyesti sanoen *ahdata* taipuu kuten esimerkiksi *kohdata* — *ahdata*: *ahtaan*: *ahtasin*: *ahdannut*: *ahdataan*. Verbin merkitys on 'sijoittaa lastia laivaan, lastata' — esim. *puutavaran ahtaaminen, ahdata alus*. Henkilö, joka ahtaa työkseen, on luonnollisestikin *ahtaaja* ja hänen työtään on *ahtaaminen* tai *ahtaus*. Huomattakoon, että viimeksi mainittu sana taipuu *ahtaus*: *ahtauksen* erotuksena adjektiivista *ahdas* johdetusta ominaisuudennimestä, joka taipuu *ahtaus*: *ahtauden*.

Samantapainen ero on jo melko ylätyylisen ja vanhastavan verbin *virkaa* : *virkan* : *virkoin* : *virkanut* : *virketään* 'sanoa, lausua, lausahtaa' — esim. *ei virkanut sanaakaan, riidasta ei virketty mitään* — ja käsitöihin liittyvän verbin *virkata* : *virkkaan* : *virkkasin* : *virkkannut* : *virkataan* — esim. *virkkasi pitsiä, virkatu patalappu* — välillä.

Kimkota

Joskus osa verbien muodoista on samoja, ja vain muutamassa muodossa verbien välillä on eroa. Tällainen on esimerkiksi ero kahden *kimkota*-verbin välillä. Merkityksessä 'palautua puristuksen tai venytyksen jälkeen entiseen muotoonsa, olla kimmoisa' verbin vartalossa on vaihtelemattomasti -mm-yhtymä, aivan samoin kuin verbissä *kimmota* — *kimkota* : *kimmoaa* : *kimmosi* : *kimmonnut* : *kimkotaan* — esim. *kimmoava materiaali*. Tämän verbin kanssa yhteen kuuluvat myös esimerkiksi *kimmo* ja sen pohjalta muodostetut yhdyssanat kuten *kimmokerroin*, *kimmoduuli* ja *kimmoraja* sekä adjektiivit *kimmainen* ja *kimmoisa*.

Merkityksessä 'ponnahtaa, kimmahda, muuttaa liikesuuntaansa johonkin osuttuaan; sinkoutua, poukota, lentää, hypähtää, kavahtaa, pyrähtää' verbin vartalossa on sen sijaan astevaihtelu -mp- : -mm-, joten se taipuu aivan kuin vaikkapa *kammata* tai *kummuta* — *kimkota* : *kimpoaa* : *kimposi* : *kimmonnut* : *kimkotaan* — esim. *pallo kimpoaa lattiasta, kimposi kiihtyneenä pystyyn*. Sama -mp- esiintyy ilman astevaihtelua esimerkiksi verbeissä *kimpaantua* ja *kimpoilla*.

Vaata, vaaita ja vaa'ata

Moni saattaa sekoittaa *vakaamisen* ja *vaaitsemisen*, mutta niiden taustalla olevat verbit *vaata* ja *vaaita* vasta aiheuttavatkin ylitsepääsemättömiä vaikeuksia.

Vakaamisen kantasana *vaata* taipuu

aivan yhtä omituisesti kuin kaikille tuttu verbi *maata* — *vaata* : *vakaan* : *vakasin* : *vaannut* : *vaataan*. Merkitys on 'tarkistaa mitta- tai punnitusväline ja varustaa se vakausleimalla' — esim. *laillisesti vaattu vaaka, punnukset vaannut vakaaja*. *Vakaamisen* synonyymi *vakausta* taipuu jälleen *vakausta* : *vakauksen*, kun taas adjektiivista *vakaa* johdettu ominaisuudennimi merkityksessä 'stabiliteetti' taipuu *vakausta* : *vakauden*. Niinpä puhumme *mittojen vakauksesta*, mutta esim. *veneeseen, rahan arvon ja luottamukseen vakauksesta*. Jälkimmäisen synonyymina käytetään joskus myös johdosta *vakavuus* — esim. *tasapainon vakavuus* — mutta sen käytössä on syytä olla varovainen, sillä se voidaan ymmärtää helposti väärin. Niinpä ei kannata puhua *Suomen aseman vakavuudesta*, sillä se voitaisiin tulkita yhtä hyvin niin, että Suomen asema on vakaa, varma ja luotettava, kuin niinkin, että se on vakava, huolestuttava ja arveluttava.

Maanmittaustermin *vaaitseminen* kantaverbi *vaaita* on luonnollisestikin johdettu substantiivista *vaaka*, mutta verbin taivutusmuodoissa k:ta ei koskaan ole — *vaaita* : *vaaitsen* : *vaaitsin* : *vaainnut* : *vaaitaan* — ei siis "vaakita" : "vaakitsen", kuten usein näkee taivutettavan. *Vaaita* taipuu siis kuten vaikkapa *tarvita* tai *kalkita*, joissa niissäkin on aina astevaihtelun heikko aste; vrt. *tarve* : *tarpeen* ja *kalkki*. K:ttomia ovat tietysti myös johdokset *vaaittaja*, *vaaitus* ja *vaaitseminen* (ei siis "vaakittaja", "vaakitus", "vaakitseminen"). Verbin merkitys on 'mitata korkeussuhteita tähtäämällä vaaituskojeen kaukoputken hiusristikko kunkin mittauspisteen kohdalla pystysuorassa pidettävään mittatankoon' — esim. *vaaittaja vaaitti tielinjan*.

Toinen *vaaka*-kantainen verbi on jo erittäin harvinaiseksi käynyt *vaa'ata*, jonka merkitys on 'punnita vaa'alla': *sitä mieltijä mittaa ja vaakaa* (Otto Manninen). Se taipuu kuten aiemmin mainitut verbit *vaata* ja *maata*. A-kirjaimia on

kuitenkin aina yksi enemmän kuin edellä mainituissa verbeissä ja jos astevaihtelun takia peräkkäin tulisi kolme a-kirjainta, toisen ja kolmannen a:n väliin tulee heittomerkki tavurajan osoittimeksi — *vaa'ata* : *vaakaan* : *vaakasin* : *vaa'annut* : *vaa'ataan* — siis aivan samalla tavalla kuin substantiivissa *vaaka* : *vaa'an*. Aivan samoin taipuu myös esimerkiksi verbi *paa'ata* : *paakaan* jne. (ei siis "paakata"), jonka merkitys on 'liimasauman tiivistäminen pyöreäpäisellä sauvalla painamalla ja vetämällä'; tosin yleensä käytetään vain siitä johdettua substantiivia *paakaus*.

Evätä

Viimeisen verbiparin toinen jäsen on hyvin teoreettinen. Eihän ainakaan tähän mennessä ole keksitty käyttää verbiä *evätä* : *evään* esimerkiksi merkityksessä 'poistaa evät' (vrt. esim. *vesata* 'raivata, poistaa vesat, vesoa' tai *tyvetä* 'katkaista tukkipuun tyvipäästä viallinen osa pois') tai merkityksessä 'käyttää evää' (vrt. *sahata*, *höylätä*), puhumattaakaan että joku olisi käyttänyt sitä merkityksessä 'varustaa evillä' (vrt. esim. *aidata*, *päivätä*). Joka tapauksessa, jos verbiä *evätä* taivutetaan kuten *päivätä* — *evätä* : *evään* : *eväsin* : *evännyt* : *evätään* — voimme saivarrella, että kantasanana täytyy olla *evä* joko sen perusmerkityksessä 'vesieläimen uimaelin' tai esimerkiksi siitä kehittyneissä merkityksissä 'kanooteissa ja purjeverneissä käytettävä köli tai kiinteä suuntalevy, joka muistuttaa kalan evää' tai 'lentokoneen sivuvakain'.

Sen sijaan merkityksessä 'kieltää, olla antamatta, olla sallimatta, olla suostumatta, hylätä, torjua; väittää paikkaansapitämättömäksi, kiistää' kantasanana on vanha kieltoverbin I partisiippi *epä*, jota käytetään nykyään vain adjektiivien ja substantiivien kielteisenä etuliitteenä — *epäpätevä*, *epämetalli* — sekä johdos-ten kantasanana — verbin *evätä* lisäksi esim. *epäillä*, *epäröidä* sekä *epäkäs* 'ne-

likulmio, jonka kaikki sivut ovat erisuuntaiset'.

Näin ollen verbin taivutuksessa vaihtelee astevaihtelussa -p- ja -v- aivan samoin kuin verbissä *levätä* — *evätä* : *epään* : *epäsin* : *evännyt* : *evätään* — siis esim. *epäsi luvan*, *epäävä lausunto*. Sama -p- on luonnollisesti mukana myös verbin *evätä* johdoksissa — esim. *epääminen*, *epäys*, *epäämätön*.

Viipeen vai viiveen?

Kun pääsimme p:n astevaihteluun, poiketaanpa vielä varsinaisesta verbintaivutuksesta yhteen verbikantaiseen substantiivijohdokseen, jossa on samanlainen astevaihteluongelma kuin verbissä *evätä*.

Kun verbistä *viipyä* muodostetaan substantiivijohdos *viive*, pitäisikö sitä taivuttaa normaalien astevaihtelusääntöjen mukaisesti kuten verbin *taipua* johdosta *taive* — *viive* : *viipeen* : *viivettä* : *viipeitä* — vai astevaihteluttomasti kuten verbin *häipyä* johdosta *häive* — *viive* : *viiveen* : *viivettä* : *viiveitä*? Kumpakin taivutustapaa pidetään nykyään aivan yhtä hyväksyttävänä (ks. Suomen kielen perussanakirja s.v. *viive*; Kielikello 3/94 s. 8). Usein on kuitenkin luonnollisinta sanoa asia aivan toisin: sen sijaan että sanoisimme "Toimituksessa oli viive" voimme sanoa sujuvammin esimerkiksi *Toimitus viivästy*i tai *Toimitus oli myöhässä*.

Lähteet

Nykysuomen sanakirja I—VI. Valtion toimeksiannosta teettänyt Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. WSOY, Porvoo 1951—61

Suomen kielen perussanakirja I—III. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 55. Painatuskeskus, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Helsinki 1990—94.

Vesikansa, Jouko: Täsmennyssanasato. Nykysuomen oppaita 1. WSOY, Porvoo 1976.

TERMIPALVELUSTA POIMITTUA

Benchmarking

Yksi viime aikojen muotitermejä teollisuudessa ja liike-elämässä on ollut englannin *benchmarking*. Käsitteen sisältö ei liene vielä lopullisesti rajautunut päätellen siitä, miten termiä eri teksteissä käytetään. Erään, melko harkitun tulkinnan mukaan *benchmarking* tarkoittaa prosessia, jossa analysoidaan ja vertaillaan yrityksiä tai niiden toimintoja, resursseja tms. tarkoituksena selvittää oman ja muiden suoritusasteiden erot.

Termipalvelusta vastinetta *benchmarking*-termille on kysytty sekä suomeksi että ruotsiksi. Suomenkielisinä vastine-ehdotuksina ovat TSK:n tietoon tulleet *esikuva-analyysi* ja *valiovertailu*. Niiden vakiintuneisuudesta ja yleisyydestä emme kuitenkaan ole saaneet varmaa tietoa. Lehdistö ja eri alojen ammattilaiset käyttävät hyvin paljon myös suoraa sitaattilainaa *benchmarking*. Mahtaako joku lukijoistamme tietää hyvän, mahdollisesti jo käytössä olevan suomenkielisen vastineen?

TSK:n kirjallisista lähteistä ei löytynyt ruotsinkielistäkään vastinetta, joten tiedustelimme asiaa edelleen ruotsalaiselta Tekniska Nomenklaturcentralenilta (TNC). He tiesivät kertoa, että jo vuonna 1992 näytti siltä, että sana *benchmarking* vakiintuisi ruotsin kieleen sellaisenaan kilpailukykyisten omakielisten termien puutteessa. TNC:n termiseuranasta saadut myöhemmät havainnot ovat vahvistaneet asian, eikä ainakaan yleisessä käytössä olevaa ruotsinkielistä vastinetta ole havaittu. Lainasana *benchmarking* on siis sujuvasti käytössä ruotsinkielisissä teksteissä.

Kuinka pieni on murto-osa?

Yleiskielessä *murto-osa* tarkoittaa "pien-tä tai hyvin pientä osaa jostakin", kuten mm. Suomen kielen perussanakirja tietää kertoa.

Useiden matematiikan tuntijoiden mielestä *murto-osan* käyttö tässä yleiskielisessä merkityksessä on häiritsevää. Matematiikan kielessä *murto-osalla* tarkoitetaan nimittäin sekaluvun murtolukumuotoista osaa eli sitä sekaluvun osaa, joka on pienempi kuin 1. Esimerkiksi sekaluvun $3 \frac{2}{5}$ murto-osa on $\frac{2}{5}$ ja vastaavasti kokonaisosa 3. Matematiikan erikoiskielen merkityksessä *murto-osa* voi olla esimerkiksi $\frac{99}{100}$ eli 99 %, eikä monikaan pidä lukua 99 % erityisen pienenä.

Murtoluku, toisin kuin murto-osa, on itsenäinen luku, ja se voi olla myös suurempi kuin 1. Esimerkiksi $\frac{3}{4}$ ja $\frac{4}{3}$ ovat kumpikin murtolukuja. Jälkimmäinen voidaan toki esittää myös sekalukuna $1 \frac{1}{3}$.

Kun tarkastelemme *murto-osan* ruotsin- ja englanninkielisiä vastineita, huomaamme että myös ruotsin *bråkdel* ja englannin *fraction* ovat käytössä sekä matemaattisessa että yleiskielisessä merkityksessä. Matematiikassa englannin *fraction* tosin merkitsee ensisijaisesti *murtolukua* yleensä; sekaluvun *murto-osalle* on täsmällisempikin nimitys *fractional part*.

Kannattaa siis olla tarkkana, missä merkityksessä *murto-osaa* ja sen ruotsin- ja englanninkielisiä vastineita käytää.

Mervärdesskatt

Viime numerossa käsittelimme *arvonli-säveron* vastineita eri kielillä. Ruotsinkieliseksi vastineeksi annoimme termin "mervärdeskatt" yhdellä s:llä. Näin v eroa nimitettiin käyttämässämme lähteessä. Lehden ilmestymisen jälkeen meille kuitenkin selvisi, että kyseessä on aikoinaan Ruotsin lakikirjaan pujah-tanut virhe, joka on kopioitunut muihin-kin lähteisiin. Termi tulisi kirjoittaa kah-della s:llä, siis *mervärdesskatt*, kuten se nykyään Ruotsin laissakin kirjoitetaan. Suomessa on alusta lähtienkin käytetty kahta s-kirjainta.

Eräs lukijamme toivoo meidän huomauttavan vielä erikseen siitä, että sanan *mervärdesskatt* lyhenne on todella *moms*, eikä esimerkiksi "mvs", niin kuin kiusallisen usein sitä kuulemma saa näh-dä lyhennettävän.

Mikrotukihenkilö ruotsiksi

Viime numerossa listasimme löytä-miämme *mikrotukihenkilön* vastineita ruotsiksi ja englanniksi. Samalla pyy-simme lukijoiltamme lisätietoja niiden käytöstä. Saimme melko paljon palau-tetta ruotsinkielisistä vastineista, mistä haluamme kiittää lukijoitamme.

Näyttää siltä, että sanaa *mikrostöd-person* käytetään vain Suomessa *mik-rotukihenkilön* suorana käännöksenä. Astetta yleisruotsalaisempi on *PC-stöd-person*—sanaa mikro ei nimittäin Ruot-sissa juurikaan käytetä mikrotietokoneesta, vaan yleensä sillä tarkoitetaan mikroaaltouunia.

Tekniska nomenklaturcentralenista saamamme tiedon mukaan Ruotsissa käytetään yleisimmin nimitystä *PC-sam-ordnare*. Mutta lukijapalautteen mukaan myös esimerkiksi nimityksiä *PC-konsu-lent*, *PC-support*, *PC-koordinator* sekä *persondatorkonsulent* käytetään varsinkin työpaikkailmoituksissa.

Suhteittaa vai suhteuttaa?

Jos valinta *suhteittaa-* tai *suhteuttaa-*verbin käytön välillä aiheuttaa ongel-mia, asian voi tarkistaa Suomen kielen perussanakirjasta, joka antaa seuraavan-laisia tietoja:

suhteittaa

saattaa kokonaisuuden osat keskenään oikeaan suhteeseen

Esimerkiksi: *Kauniisti suhteitettu julkisivu. Betonin ainesosien oi-kea suhteuttaminen.*

suhteuttaa

asettaa jokin suhteeseen johonkin muu-hun nähden

Esimerkiksi: *Suhteuttaa osat toi-siinsa. Ansiotasoon suhteutettu eläke. Toiveiden suhteuttaminen todellisuuteen.*

Poreallas englanniksi?

Porealtaasta käytetään englannissa useimmiten sanaa *jacuzzi*. Siihen liittyy pieni ongelma: se on (ainakin alun pe-rin) kaupallinen tuotenimi, joka tulisi kir-jottaa isolla alkukirjaimella: siis *Jacuzzi*. Kuitenkin esimerkiksi Collins English Dictionaryn mukaan myös *jacuzzi*-sanan käyttö terminä pienen alkukirjaimen kera on mahdollista.

Eräiden termilähteiden mukaan mahdollisia *porealtaan* vastineita olisi-vat myös *bubble bath appliance* tai *whirlpool bathtub*. Edellinen viittaa kui-tenkin yhden lähteen mukaan pikem-minkin vaahtokylppyyn, jälkimmäistä käy-tetään puolestaan erityisesti kylpylöis-sä ym. kuntoutuslaitoksissa käytettävistä laitteista, joissa olennaista on hiero-van vesivirran tai -pyörteen suuntaami-nen ihmiskeholle, ei välttämättä ilman sekoittaminen veteen, mikä puolestaan on *porealtaan* tunnuspiirre.

Sähköselitys

Jotkut sähköalan ammattilaiset ovat alkaneet käyttää sanaa "sähköselostus" vakiintuneen *sähkötyöselityksen* tai siitä lyhentyneen *sähköselityksen* sijasta.

Suomen kielen lautakunta käsitteli asiaa kokouksessaan 22. toukokuuta 1995 ja totesi, että *selitys* on täysin vakiintunut esimerkiksi *työselitykseen*. Tämä käy ilmi esimerkiksi Suomen kielen perussanakirjasta. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen laajojen nyky-suomen sanojen kokoelmien aineistossa ei myöskään ole näkynyt merkkejä sellaisesta muutoksesta, että *selitys*-sanaa olisi ruvettu karttamaan tässä yhteydessä.

Sähkötyöselitys on lautakunnan mielestä moitteeton ja läpikuultava termi. Myös lyhyempi *sähköselitys* on moitteeton ja asiantuntijoille yhtä selvä. *Selostus*-sanasta saattaisi sen sijaan syntyä haitallinen mielleyhtymä esimerkiksi radio- ja tv-selotuksiin.

Auditointi

Englannin *audit*-sanaa, joka esimerkiksi laatu- ja ympäristötekniikassa on nykyään varsin tunnettu, vastaa suomessa *auditointi*. Sana on vierasperäinen, mutta sopii mm. ääntöasultaan ja taivutukseltaan lähes ongelmitta käytettäväksi suomen kielessä. Myös johdoksia *auditoida* ja *auditoija* voidaan käyttää, ainakin silloin kun voidaan olettaa, että kohderyhmä tuntee käsiteltävän asian. Tarvittaessa esimerkiksi *auditoida*-verbi voidaan myös korvata yleiskielisellä *arvioida*-verbillä. Englannin sanaa *audit* ei sen sijaan pidä käyttää suomenkielissä teksteissä.

Business process re-engineering

Liiketoiminnan saralla putkahtaa tuon tuostakin esiin uusia tai uudelta näyttäviä käsitteitä — tai ainakin uusia nimityksiä — joista monet ovat peräisin konsulttien kehittämisestä uudistushakuisista ajatusmalleista. Yksi ajankohtaisimmista käsitteistä on 'business process re-engineering', jolla tarkoitetaan (hienan yksinkertaistaen) liiketoiminnan radikaalia uudelleensuunnittelua uusinta tietotekniikkaa hyväksi käyttäen. Englanninkielisen termin suomenkieliseksi vastineeksi on TSK:n havaintojen mukaan ehdotettu ainakin *liiketoimintaprosessin uudistamista ja prosessijohtamista*, joista ensin mainittu on epäilemättä parempi. Onko sitten kyse termistä, joka viittaa sisällöltään täsmälliseen ja vakiintuneeseen käsitteeseen, vai pian unohtuvasta muoti-ilmaisusta — sen näyttää aika.

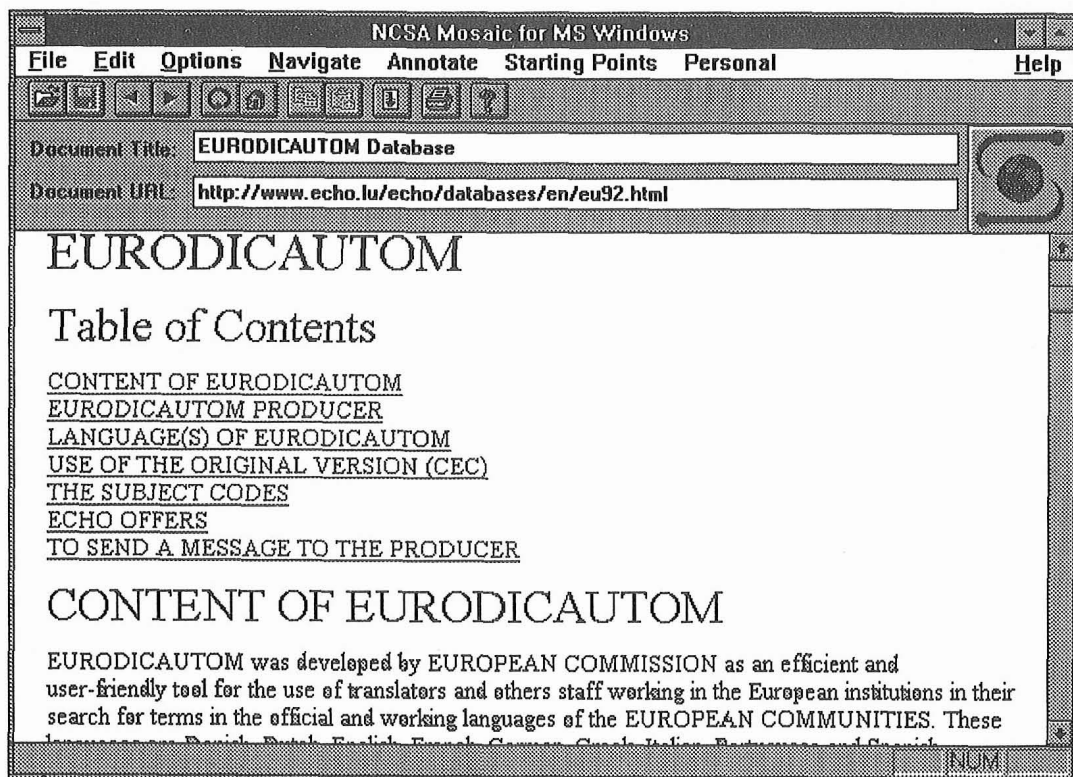
Riskiluokitus

Englannin termi *rating* (tai *credit rating*) on ollut viime vuosina esillä monien talousuutisten yhteydessä. Sillä viitataan yritysten luottokelpoisuuden arviointiin ja luokitteluun. Suomennokseksi on usein etenkin puhekielessä — joskus lehdistössäkin — tarjottu väännöstä *reittaus*, mutta asiallisempaa olisi käyttää termiä *riskiluokitus*. Ruotsiksi vaihtoehtoja on TSK:n lähteiden mukaan useita: *kreditbedömning*, *kreditvärdighetsprövning* (tai *-undersökning*), suomenruotsissa myös *riskklassificering*.

Eurodicautom Internetissä

Euroopan komission ylläpitämää *Eurodicautom*-termipankkia voi nyt käyttää myös Internet-verkon kautta. Osoite World Wide Webissä on <http://www.echo.lu/echo/databases/en/eu92.html>. Teleyritysten jakamien ilmaisohjelmien ja modeemin avulla yhteydenotto on mahdollista niillekin, joilla ei ole kiinteää yhteyttä Internetiin.

Eurodicautom sisältää tätä nykyä noin 700 000 termitietuetta, kielinä EU:n viralliset kielet. Suomea ja ruotsia tosin ei termipankkiin ole vielä ehtinyt kertyä läheskään yhtä paljon kuin muita kieliä, eikä niitä siksi ole vielä (ainakaan tätä kirjoitettaessa) otettu käyttöön.

Graafisten www-selainten, esimerkiksi *Netscapen* tai *Mosaicin* (jota on käytetty kuvassa), avulla pääsy EU:n tietokantapalvelimeen *ECHOon* ja siellä olevaan *Eurodicautomiin* on suhteellisen helppoa. Itse tiedonhakuun Eurodicautomista käytetään CCL-komentokieltä (*Common Command Language*).

SUMMARIES

Vocabulary of printing methods

New employees at TSK participated in a training course of terminology work. The participants also put the theory into practice by compiling a vocabulary in a given field. The vocabulary of printing methods is based on the source literature in TSK's library, and the work was guided by more experienced terminologists.

The terms included in the vocabulary are not the only terms used, but the number of synonyms is restricted to gain clarity. In addition to Finnish terms and definitions, the vocabulary gives the terms in Swedish, English and German.

New terminological projects and vocabularies

Concepts of the environment

It was decided in March 1995 to initiate a project for compiling a vocabulary of environmental terms. The aim of the project is to apply the methods of systematic terminology work to analyse around 400 concepts concerning the environment. The analysis will result in Finnish definitions and terms with equivalents in Swedish, English, German and French. The publication is expected to be in the market in the spring 1997, but excerpts from the work may be published earlier.

The first task of the working group is to define the most important topics and concepts of the fairly large area. According to an enquiry carried out this

summer, at least concepts related to Finnish and other European legislation and standardisation should be included. Other suggestions ranged from the environment and nature through sustainable development and biodiversity to recycling and waste.

Electrotechnical terms in electronic format

Index of Electrotechnical Terms (SFS 104) has changed and grown considerably since it was first published in 1988. The number of multilingual terms in the database maintained by TSK exceeds 7000. The index gives the terms in Finnish, Swedish, English, German and French with references to the appropriate SFS standards. In the standards, the terms are additionally given in Russian, Spanish, Dutch and Polish and the definitions in English, French and Russian.

The index is published in electronic format, i.e. on a diskette, which offers the users more versatile search options. Updated versions will probably be issued annually. The search program used is *M.O.T.* which has been developed by *Kielikone Oy*.

Vocabulary of intelligent networks

The working group which was set up a few years ago by the *Telecommunications Administration Centre* has compiled a vocabulary of intelligent networks. The vocabulary includes the most important terms related to the technology and architecture of intelligent networks as well as the services provided. The terms and definitions of the 60 concepts are given in Finnish and English.

Verb conjugation

For a person who studies Finnish as a foreign language, conjugation is a real problem. The conjugation can be quite difficult also for a Finn, which is indicated by the fact that certain verb forms tend to be mixed up with similar-looking forms of verbs with different meaning. The examples given in the article are from *Nykysuomen sanakirja*, *Suomen kielen perussanakirja*, and *Täsmennyssanasto*.

Term service

A widely used term in commerce and industry recently has been the English term *benchmarking*. It is a process for analysing and comparing companies or their functions, resources etc. to find the differences between their efficiency. There is no established Finnish and Swedish equivalents for the term yet and therefore the English term is used fairly widely among experts.

Finnish and Swedish terms *murtoosa* and *bråkdel* respectively are used in two meanings: in standard language they mean a very small part, but in mathematical expressions they mean the part of a mixed number which is smaller than 1. The English equivalent in the first meaning is *fraction* but in mathematical expressions a more accurate term *fractional part* is used.

In the previous issue of Terminfo, we gave equivalents of *value added tax* in a number of languages. The Swedish term was, however, incorrect. The correct term is *mervärdesskatt*. We also enquired about equivalents for *PC adviser* in Swedish. The terms *mikrostödperson* and *PC-stödperson* are apparently used only in Finland while the term used in Sweden is *PC-samordnare*. Terms *PC-konsulent*, *PC-support*, *PC-koordinator* and *persondatorkonsulent* are also used.

Jacuzzi is used in English to refer to a special bathtub where air is mixed in the water to form bubbles. *Jacuzzi* is (at least originally) a trade name and some sources have given other equivalents like *bubble bath appliance* and *whirlpool bathtub* which do not necessarily seem to refer to the same function.

The Finnish word *auditointi* which is based on the English word *audit* is quite well-known in quality and environment technology. It is a loan word but its phonetic system and conjugation follow the Finnish rules. If necessary, the verb *auditoida*, for example, can be replaced with a more general word *arvioida*.

New concepts tend to come about when consultants make suggestions for re-organising businesses. The term *business process re-engineering*, for example, refers to radical re-organising of the business by means of the latest information technology. The Finnish equivalent for this is *liiketoimintaprosessin uudistaminen* or *prosessijohtaminen*.

The English term *rating* or *credit rating* has recently been in wide use by financial editors. It refers to the rating and classification of companies according to their credit worthiness. The recommended Finnish equivalent is *riskiluokitus*.

Eurodicautom on the Internet

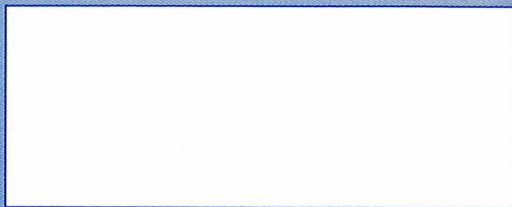
The *Eurodicautom* termbank, which is maintained by the *European Commission*, is also available on the *Internet* in the following address:

<http://www.echo.lu/echo/databases/en/eu92.html>.

Eurodicautom comprises around 700 000 term records in the official EU languages. Finnish and Swedish, however, are not yet offered for the public.

00430/14

**TEKNIIKAN SANASTOKESKUS RY (TSK)
CENTRALEN FÖR TEKNISK TERMINOLOGI RF**

TSK:n ensisijaisena tehtävänä on saada aikaan suomen- ja ruotsinkielisiä tekniikan alojen sanastoja.

Tätä työtä TSK tekee yhteistyössä jäsenistönsä ja muiden sanastotyöstä kiinnostuneiden yhteisöjen kanssa.

TSK on perustettu 1974, ja sen jäseninä on teollisuus- ja liikelaitoksia, käännöstoimistoja ja aatteellisia yhdistyksiä.

TSK:n sanastotyön päämuotoja ovat osallistuminen sanastoryhmien työskentelyyn, sanastoluettelot, termipankki ja termipalvelu.

TSK julkaisee erikoisalojen sanastoja ja sanaluetteloita. Nämä tallennetaan myös suorakäyttöiseen termipankkiin TEPAan.

TSK:n kirjastossa on tekniikan ja lähialojen sanastoja, käsikirjoituksia, yritysten ja laitosten sanastoja sekä koti- ja ulkomaisia sanastostandardeja.

TOIMISTO JA KIRJASTO:

Albertinkatu 23 A 12
00120 Helsinki
puh. (90) 608 996
Avoinna ma—pe 8.00—16.00

Termipalvelu
fax (90) 608 859
puh. (90) 608 876

ISSN 0358-7517